

Schoonmaakgids

Productenkennis en veilig gebruik

Julie

Céline

Nora

Hugo

Hallo,

Ik ben Sophia. Als ervaren huishoudhulp deel ik graag mijn kennis met jou. Schoonmaken is mijn passie en mijn beroep!

In deze gids neem ik je stap voor stap mee in de wereld van schoonmaakproducten. Er bestaan veel verschillende producten om schoon te maken. Het is belangrijk om te weten welk product je wanneer en hoe gebruikt. Dit voor een goed resultaat EN voor jouw gezondheid en die van de klant.

Lees de gids aandachtig voor een glanzend en proper resultaat! Mijn collega Julie helpt je met extra tips om veilig te werken.

Vergeet ook niet om een kijkje te nemen op onze website www.my-perfect-day.be. Daar kun je nog meer leren en vind je filmpjes en tips van mijn collega Céline.

Succes, Sophia

Inhoud

Wat is schoonmaken bij mensen thuis?	6
Soorten vuil	7
Hoe schoonmaken?	8
Voorbeeld	9
Gebruik van water	10
De temperatuur van het water	11
PH-waarde	12
Welke producten gebruiken: ontkalker of ontvetter?	13
PH-waarden en werkingskracht van producten	14
Soorten schoonmaakmiddelen	15
Veilig gebruik van producten	18
Etiketten op de verpakking	19
Gevaarsymbolen	20
Dosering	22
Materialen en producten	24

Wat is schoonmaken bij mensen thuis?

Schoonmaken is al het vuil in de woning verwijderen. Het resultaat is een hygiënisch, proper en ordelijk huis. Alle sporen van vuil (stof, vetten, kalk, slechte geuren, ...) zijn verdwenen. Alle delen in de woning zijn proper.

Een goed schoongemaakte woning is ook een gezonde omgeving om in te wonen. Goed onderhouden materialen gaan ook langer mee!

Soorten vuil

Losliggend

bv. stof, haren, kruimels, ...

Licht aangehecht

bv. vingerafdrukken, etensresten, drankvlekken, ...

Sterk aangehecht

bv. olie, kalkresten, kauwgom, kaarsvet, ...

Voor het verwijderen van dit type vuil moet je producten gebruiken en vaak veel kracht uitoefenen.

Andere

bv. bacteriën, huisstofmijten, schimmels, geurtjes, ...

Je moet weten waaruit het vuil bestaat, dan kan je kiezen welk schoonmaakproduct je gaat gebruiken.

- ✧ Gebruik voor zeepresten, haren, tandpasta, ... een **neutraal product**.
- ✧ Kalk, roestvlekken, ... kan je verwijderen met een **ontkalker**.

- ✧ Lees altijd de gebruiksaanwijzing van de producten.
- ✧ Doseer zoals aangegeven op de verpakking.
- ✧ Kies het juiste product. Hou rekening met het soort vuil en het materiaal.
- ✧ Spuit schoonmaakproducten altijd eerst op een doek of spons. Niet rechtstreeks op het oppervlak aanbrengen.

Hoe schoonmaken?

Vier belangrijke zaken om rekening mee te houden.

Onderhoudsproduct en dosering

Welk product ga ik gebruiken?

Lees het etiket voor de gebruiksaanwijzing en de dosering.

Tijd

Moet het product inwerken?

- ✦ Product aanbrengen op een doek of verdunnen met water.
- ✦ Breng geen product rechtstreeks aan op materialen.

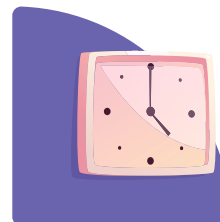
Materiaal en werkwijze

Welk materiaal gebruik je?

Microvezeldoek, krasvrije spons, ...

Temperatuur

Beperk het gebruik van heet of warm water. Met lauw of koud water kan je goed schoonmaken.

Voorbeeld

Verwijderen van kalkaanslag op de kranen en douchedeurl in de badkamer, hou rekening met:

Onderhoudsproduct en dosering

Gebruik een juiste dosis antikalkproduct.

Tijd

Laat het product inwerken.

Materiaal en werkwijze

Gebruik een microvezeldoek of krasvrije spons.

Temperatuur

Gebruik lauw water.

Een scheutje azijn in water is een goede ontkalker. Let wel op voor delicate materialen, zoals natuursteen.

❖ Droog na met een zuivere microvezeldoek.

Gebruik van water

Om schoon te maken heb je water nodig. Water gebruiken we om het vuil weg te laten stromen, om een product te verdunnen en om te spoelen.

Water bevat kalk. Als er veel kalk aanwezig is in het leidingwater, dan spreken we over **hard water**. Is er weinig kalk aanwezig, dan spreken we over **zacht water**. De hardheid van het water verschilt sterk van regio tot regio.

Als hard water opdroogt, kan er kalkaanslag komen op het gereinigde oppervlak (denk bijvoorbeeld aan de bekende witte vlekken op wastafels). Bij verwarming van hard water ontstaat kalksteen, ook dit kan witte vlekken veroorzaken.

Als natuurlijke zeep in contact komt met hard water, kan er **kalkzeep** ontstaan. Die vind je wel eens in een sanitaire ruimte die niet goed schoongemaakt is: een kleverige vervuiling bij de wasbakken of op de vloer. Ook in bad kan er aanslag ontstaan als er geen badschuim wordt gebruikt.

Kalkzeep lost niet op in water, hierdoor krijg je kalkzeepaanslag op de vloer. Het resultaat is een grauwe vloer. Hierdoor zal je ook meer moeten poetsen. Bij de vorming van kalkzeep werkt de zeep veel minder, waardoor je meer zeep zal moeten gebruiken.

Ook bij het wassen van kledingstukken moet je rekening houden met de hardheid van het water.

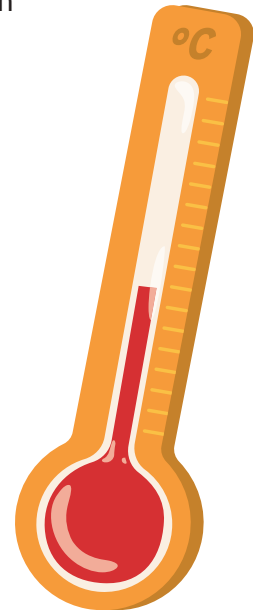
Is het water in de woning van de klant zeer hard? Gebruik dan regenwater, je voorkomt kalkaanslag en kalkzeep.

De temperatuur van het water

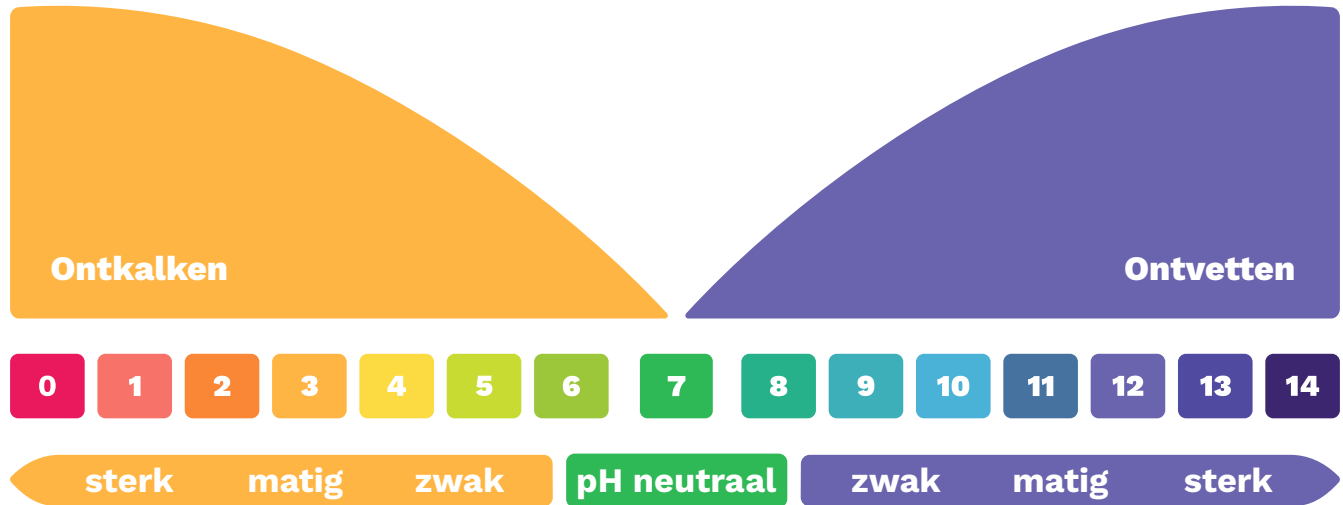
Bij het schoonmaken moet je niet noodzakelijk warm water gebruiken.

Warm water is duurder en maakt dat het parfum van het schoonmaakproduct vlugger verdampt. Als je je handen in warm water houdt, openen de huidporiën zich. Als er in het water ook een schoonmaakproduct zit, kan dit in de huid trekken en die beschadigen.

- ✧ Poetsen met koud water is goedkoper en beter voor je huid.
- ✧ Draag bij voorkeur handschoenen.

PH-waarde

Welke producten gebruiken: ontkalker of ontvetter?

Schoonmaken doe je niet enkel met water. Je hebt ook schoonmaakmiddelen nodig. Die producten kunnen we indelen in twee grote groepen: **ontkalkers en ontvetters**.

Ontkalkers hebben een bijtende werking. Je gebruikt ze om kalk te verwijderen, bijvoorbeeld azijn.

Let op voor sterke ontvetters, bijvoorbeeld ovenreinigers.

Ontkalkers en ontvetters hebben een verschillende pH-waarde: ontkalkers hebben een lage waarde, ontvetters hebben een hoge waarde. Sterke ontkalkers en sterke ontvetters tasten het materiaal aan.

✦ Sterke ontkalkers: azijn, wc-reinigers, ...

✦ Sterke ontvetters: ovenreinigers, ontstoppingsmiddelen.

✦ Let op voor aantasting van materialen en je huid.

PH-waarden en werkingskracht van producten

pH	Voorbeeld	Veiligheid	Werkingskracht
0			↓ 10x
1			↓ 10x
2	Azijn		↓ 10x
3	WC-reiniger		↓ 10x
4			↓ 10x
5		Geen of weinig risico	↓ 10x
6		VEILIG	↓ 10x
7			Neutraal
8			↑ 10x
9	Allesreiniger	Geen of weinig risico	↑ 100x
10			↑ 1000x
11			↑ 10000x
12			↑ 100000x
13	Ovenreiniger		
14	Ontstoppingsmiddel		

Een product met een pH-waarde 7 is neutraal. Het tast de huid of de materialen niet aan. Het is niet agressief. Per cijfer wordt het product 10 maal agressiever. **Wees dus voorzichtig met producten met een lage of hoge pH-waarde.**

Soorten schoonmaakmiddelen

Zepen

Zeep wordt in combinatie met water gebruikt als schoonmaakmiddel. Zepen worden gemaakt van natuurlijke oliën.

De bruine zeep is de meest gebruikte en bekendste zeep in de schoonmaak.

Gebruik zepen niet als een vuilverwijderaar. Zeep voedt de vloer en laat een film na, die beschermend kan werken. Wanneer je een zeep gebruikt, moet je nadien goed spoelen met water.

Positief:

- ✧ Glanzend effect
- ✧ Milieuvriendelijk
- ✧ Biologisch afbreekbaar

Negatief:

- ✧ Vormt met hard water een kalkzeep
- ✧ Verwijdert vuil niet goed en ontvet weinig

Detergenten

Detergenten zijn gemaakt uit synthetische grondstoffen. In veel schoonmaakmiddelen zitten tegenwoordig detergenten. In tegenstelling tot de zeep, ontvetten en reinigen ze goed.

Positief:

- ✧ Reinigt
- ✧ Ontvet
- ✧ Hygiënisch
- ✧ Oplosbaar in water
- ✧ Laat geen aanslag na (zeep wel)

Negatief:

- ✧ Niet altijd biologisch afbreekbaar
- ✧ Moet juist gedoseerd worden

Desinfectiemiddelen

Als je goed poetst, zijn desinfectiemiddelen of 'hygiënische reinigers' niet nodig. Ook niet in de keuken of de badkamer. Deze producten reinigen niet, ze ontsmetten enkel.

Allesreinigers

Allesreinigers kunnen gebruikt worden om alle soorten vuil te verwijderen op alle soorten afwasbare oppervlakken.

In de handel vinden we verschillende merken onder verschillende vormen:

- ✧ Gel
- ✧ Oplosmiddel
- ✧ Schuurmiddel
- ✧ Verstuiver
- ✧ Schuim
- ✧ Verwerkt in schoonmaakdoeken

Veilig gebruik van producten

- ✧ Meng nooit schoonmaakproducten met elkaar!
- ✧ Meng nooit een ontkalker (bv. azijn) en een ontvetter (bv. afwasmiddel) met elkaar. Ze heffen elkaars werking op en je krijgt geen goed resultaat.
- ✧ Sterke zuren ($\text{pH} < 5$) en sterke ontvetters ($\text{pH} > 9$) zijn slecht voor de huid. Gebruik altijd handschoenen. Ze kunnen ook allerlei materialen aantasten.

- ✧ Wees voorzichtig met sterke schoonmaakmiddelen, bescherm je huid en draag handschoenen.

Etiketten op de verpakking

Elke fabrikant van schoonmaakmiddelen is verplicht, zowel door de Europese als Belgische wetgeving, om gevaarlijke stoffen via pictogrammen aan te duiden op het product.

Het etiket moet de volgende informatie vermelden:

- ✧ Naam van het product
- ✧ Gebruik
- ✧ Fabrikant
- ✧ Veiligheid
- ✧ Dosering
- ✧ Pictogrammen
- ✧ Eigenschappen

Gevaarsymbolen

Op alle schoonmaakproducten staan veiligheidssymbolen die je wijzen op specifieke risico's. In totaal zijn er 9 pictogrammen, herkenbaar aan een witte achtergrond met een rode rand. Het is belangrijk om deze symbolen te kennen, zodat je de producten veilig kunt gebruiken.

Deze producten worden onder druk opgeslagen.

Giftige producten zijn erg gevaarlijk voor de gezondheid, zelfs bij kleine hoeveelheden, als je ze inademt of inslikt. Ze kunnen zelfs dodelijk zijn!

Oxiderende stoffen maken zuurstof vrij. Ze veroorzaken of versnellen hierdoor brand. Ze kunnen de verbranding van andere stoffen veroorzaken, zonder dat ze zelf brandbaar hoeven te zijn.

Producten met dit symbool irriteren je huid, ogen of slokdarm. Ze kunnen jeuk, rode huid en ontstekingen veroorzaken als je ze vaak of lang gebruikt.

Ontvlambare producten vatten makkelijk vuur in de buurt van een ontstekingsbron zoals een brandende sigaret, lucifer of vonk.

Heb je dit symbool al gezien op gootsteen- of toiletontstoppers of op sterke ontkalkingsmiddelen? Bijtende (= corrosieve) producten vernietigen je huid en je slijmvliesen bij contact. Ze kunnen heel zware brandwonden of wonden veroorzaken.

Deze producten zijn schadelijk voor het milieu.

Dit symbool, dat je terugvindt op verfverduunners, waarschuwt dat deze producten erg gevaarlijk zijn voor de gezondheid.

Producten met dit symbool zijn ontplofbaar.

Dosering

Schoonmaakmiddelen moet je goed doseren, gebruik de juiste dosis zoals aangegeven op het etiket.

Het is onjuist dat 'veel meer product beter zou schoonmaken'. Integendeel, een teveel aan schoonmaakmiddel zorgt voor streepvorming en plakkerigheid, waardoor er nogmaals gereinigd moet worden. Vaak krijg je veel te veel schuim en wordt het oppervlak dat je poetste opnieuw vuil door aanslag.

Gebruik je te weinig product, dan zal je meer kracht moeten gebruiken om goed te reinigen. Enkel een juiste dosering zorgt voor een goed resultaat.

Het is aangeraden om eerst de emmer met water te vullen en dan pas een schoonmaakmiddel toe te voegen. Op het etiket staat altijd de juiste dosering vermeld, vermijd dus om een scheut van een product toe te voegen in de emmer. Laat je ook niet misleiden door de kleur. Sommige producten geven weinig kleur af wanneer je ze mengt met water.

- ✧ Doe een (grote) emmer niet helemaal vol met water. Vul hem voor de helft of minder.
- ✧ Pas de dosering van je product aan, volgens de hoeveelheid water in je emmer.

Voorbeelden van dosering

Grote gevulde emmer = 10l

Halve emmer = halveer de dosering

50 ml op 10 l

Deze dosering is gebruikelijk voor veel schoonmaakproducten.

Het betekent dat je 50 ml product mag toevoegen aan 10 l water.

2 %

Dit is een hogere dosering. Je voegt 200 ml product toe aan 10 l water.

10 cc op 10 l

10 cc = 10 ml. Dit is een zeer lage dosering en wordt vaak gebruikt voor geconcentreerde producten.

3 dl op 10 l

3 dl = 300 ml Dit is een vrij hoge dosering en wordt meestal gebruikt voor sterk vervuilde oppervlakken.

Beperk het gebruik van heet of warm water. Met lauw en koud water kan je goed schoonmaken. Dit is beter voor je huid en voor de verdamping van product.

✧ De juiste dosis van het schoonmaakproduct gebruiken is heel belangrijk, zo poets je het best.

Materialen en producten

Microvezeldoeken

Microvezeldoeken kunnen in alle kamers van de woning worden gebruikt. Werk eventueel met verschillende kleuren, zo ben je altijd hygiënisch bezig.

- ✧ Rode doeken voor het sanitair.
- ✧ Blauwe doeken voor het interieur.
- ✧ Gele doeken voor de keuken.

✧ Microvezeldoeken kunnen in de wasmachine op 60°C, zonder wasverzachter.

Microvezeldoeken vouwen

Hiernaast zie je hoe je een doek kunt vouwen (in 4 of 6 vlakken afhankelijk van de grootte van de doek) om te poetsen, zodat je zoveel mogelijk oppervlakte van de doek kunt gebruiken.

Bescherm je gezondheid met de juiste reflex

Gebruik alleen schoonmaakproducten met een etiket.

Vermijd bleekmiddel en ammoniak.

Gebruik liever geen verstuivers en spuitbussen.

Ventileer goed voor frisse lucht.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

My Perfect Day!

My Perfect Day is ontwikkeld door Vorm DC. Je kan hier het beroep van huishoudhulp ontdekken door video's, opleidingen, uitdagingen en quizvragen. Zo zie je onze huishoudhulp Céline in heel wat verschillende situaties.

We willen hiermee een duidelijk en realistisch beeld van de job schetsen door je de basisprincipes mee te geven.

Als opleider kan je hier heel wat inspiratie halen. Voor (toekomstige) huishoudhulpen is het zeer leerrijk om zowel je technische als communicatieve vaardigheden verder te ontwikkelen.

Veel leerplezier!

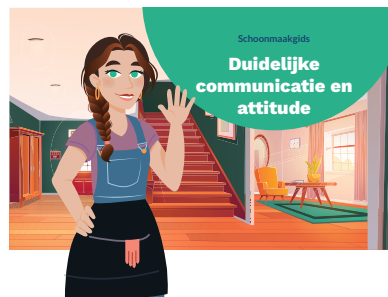
Webserie

Opleidingen

Uitdagingen

Colofon

Deze brochure is een uitgave van het Sectoraal Vormingsfonds Dienstencheques

Copyright © 2025 Vorm DC

Teksten: Vorm DC in samenwerking met Antoon Jaminé en VDAB

Lay-out: Flan Caramel

Coördinatie: Sabin Nevelsteen

Druk: Pages

Verantwoordelijke uitgever: Peter Van de Veire, directeur Sectoraal
Vormingsfonds Dienstencheques

Alle rechten gereserveerd. Deze brochure, of enig onderdeel daarvan, mag niet worden gereproduceerd in enige vorm of met enig elektronisch of mechanisch middel, inclusief informatieopslagsystemen of leesapparatuur, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur; uitgezonderd voor korte samenvattingen in gepubliceerde besprekingen.

